

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

TARYBOS DIREKTYVA 98/59/EB

1998 m. liepos 20 d.

dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kolektyviniu atleidimu iš darbo, suderinimo

(OL L 225, 1998 8 12, p. 16)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2015 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1794	L 263	1	2015 10 8

pataisyta:

► **C1** Klaidų ištaisymas, OL L 59, 2007 2 27, p. 84 (98/59/EB)

TARYBOS DIREKTYVA 98/59/EB

1998 m. liepos 20 d.

dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kolektyviniu atleidimu iš darbo, suderinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

- (1) kadangi siekiant aiškumo ir pagrįstumo, 1975 m. vasario 17 d. Tarybos direktyvą 75/129/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kolektyviniu atleidimu iš darbo, suderinimo ⁽³⁾ reikėtų konsoliduoti;
- (2) kadangi svarbu, kad darbuotojams būtų garantuota didesnė apsauga kolektyvinių atleidimų iš darbo atveju, atsižvelgiant į subalansuotos ekonominės ir socialinės plėtros poreikį Bendrijoje;
- (3) kadangi, nepaisant didėjančio suartėjimo, vis dar išlieka skirtumai tarp valstybėse narėse galiojančių nuostatų dėl praktinių susitarimų ir procedūrų, susijusių su tokiais kolektyviniais atleidimais iš darbo, ir dėl priemonių, palengvinančių atleidimo iš darbo pasekmes darbuotojams;
- (4) kadangi tokie skirtumai gali turėti tiesioginės įtakos vidaus rinkos veikimui;
- (5) kadangi 1974 m. sausio 21 d. Tarybos rezoliucijoje dėl socialinių veiksmų programos ⁽⁴⁾ buvo įtvirtinta nuostata parengti direktyvą dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kolektyviniu atleidimu iš darbo, suderinimo;
- (6) kadangi 1989 m. gruodžio 9 d. Europos Sąjungos Vadovų Tarybos susitikime Strasbūre 11 valstybių narių valstybių arba vyriausybės vadovų priimtos Bendrijos darbuotojų pagrindinių socialinių teisių chartijos 7 punkto pirmos pastraipos pirmame sakinyje ir antroje pastraipoje, 17 punkto pirmoje pastraipoje ir 18 punkto trečioje įtraukoje, be kita ko, sakoma:

⁽¹⁾ OL C 210, 1998 7 6.

⁽²⁾ OL C 158, 1997 5 26, p. 11.

⁽³⁾ OL L 48, 1975 2 22, p. 29. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 92/56/EEB (OL L 245, 1992 8 26, p. 3).

⁽⁴⁾ OL C 13, 1974 2 12, p. 1.

▼B

„7. Vidaus rinkos sukūrimas turi pagerinti darbuotojų gyvenimo ir darbo sąlygas Europos bendrijoje (...).

Pažanga privalo apimti, jei būtina, tam tikrus įdarbinimo nuostatų aspektus, tokius kaip kolektyvinio atleidimo iš darbo ir bankrotų procedūros.

(...)

17. Darbuotojų informavimas, konsultavimasis su jais ir jų dalyvavimas valdyme turi būti plėtojamas atitinkamomis kryptimis, atsižvelgiant į įvairiose valstybėse narėse galiojančią praktiką.

(...)

18. Tokį informavimą, konsultavimąsi ir dalyvavimą valdyme būtina įgyvendinti laiku, ypač tokiais atvejais:

(-...)

(-...)

— kolektyvinio atleidimo iš darbo procedūrų atvejais;

(-...);“;

- (7) kadangi todėl šis derinimas turi būti skatinamas, tuo pat metu išlaikant padarytą pažangą, kaip apibrėžta Sutarties 117 straipsnyje;
- (8) kadangi, norint nustatyti atleidimų iš darbo skaičių, nurodytų šios direktyvos kolektyvinių atleidimų iš darbo apibrėžime pagal šią direktyvą, kitos darbo sutarčių nutraukimo darbdavio iniciatyva formos turėtų būti prilyginamos atleidimams iš darbo, jeigu atleidžiami ne mažiau kaip penki darbuotojai;
- (9) kadangi reikėtų nustatyti, kad ši direktyva iš principo taip pat yra taikoma kolektyviniams atleidimams iš darbo, kai įmonės veikla nutraukiama teismo sprendimu;
- (10) kadangi valstybėms narėms reikėtų suteikti galimybę nustatyti, kad darbuotojų atstovai gali kreiptis į specialistus techniškai sudėtingais klausimais, kuriais gali prireikti gauti informaciją arba konsultuotis;
- (11) kadangi būtina garantuoti, kad darbdavių pareigos informuoti, konsultuoti ir pranešti taikomi nepriklausomai nuo to, ar sprendimą dėl kolektyvinio atleidimo iš darbo priima darbdavys ar darbdavį kontroliuojanti įmonė;
- (12) kadangi valstybės narės turėtų garantuoti, kad darbuotojų atstovai ir (arba) darbuotojai galėtų naudotis administracinėmis ir (arba) teisinėmis procedūromis, norint užtikrinti šioje direktyvoje nustatytų pareigų įvykdymą;

▼B

- (13) kadangi ši direktyva neturi paveikti valstybių narių įsipareigojimų dėl direktyvų nuostatų perkėlimo terminų, išdėstytų I priedo B dalyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKIRSNIS

Apibrėžimai ir taikymo sritis*1 straipsnis*

1. Šioje direktyvoje:

- a) „kolektyvinis atleidimas iš darbo“ yra atleidimas iš darbo, kai darbdavys taip elgiasi dėl vienos arba kelių priežasčių, nesusijusių su atitinkamais atskirais darbuotojais, jeigu pagal valstybių narių pasirinkimą atleidimų iš darbo skaičius yra:

i) per 30 dienų laikotarpį:

- ne mažiau kaip 10 įmonėse, kuriose paprastai dirba daugiau kaip 20 ir mažiau kaip 100 darbuotojų,
- ne mažiau kaip 10 % visų darbuotojų įmonėse, kuriose paprastai dirba ne mažiau kaip 100, bet mažiau kaip 300 darbuotojų,
- ne mažiau kaip 30 įmonėse, kuriose paprastai dirba 300 darbuotojų arba daugiau;

ii) arba per 90 dienų laikotarpį — ne mažiau kaip 20, nepriklausomai nuo atitinkamos įmonės paprastai dirbančių darbuotojų skaičiaus;

- b) „darbuotojų atstovai“ yra darbuotojų atstovai pagal valstybių narių įstatymus arba praktiką.

Apskaičiuojant pirmosios pastraipos a punkte nurodytų atleidimų iš darbo skaičių, darbo sutarties nutraukimas darbdavio iniciatyva dėl vienos arba kelių priežasčių, nesusijusių su atitinkamais atskirais darbuotojais, prilyginamas kolektyviniam atleidimui iš darbo, jeigu iš darbo atleidžiami ne mažiau kaip 5 darbuotojai.

2. Ši direktyva netaikoma:

- a) kolektyviniams atleidimams iš darbo, pasibaigus terminuotoms darbo sutartims arba darbo sutartims, sudarytoms tam tikriems darbams atlikti, išskyrus tuos atvejus, kai darbuotojai atleidžiami iš darbo prieš pasibaigiant tokioms sutartims;
- b) asmenims, dirbantiems valstybės valdymo įstaigose arba įstaigose, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė (o valstybėse narėse, kuriose taip apibrėžtų įstaigų nėra — dirbantiems lygiavertėse įstaigose).

▼M1

▼B

II SKIRSNIS

Informavimas ir konsultavimasis*2 straipsnis*

1. Jeigu darbdavys numato kolektyvinį atleidimą, jis turi iš anksto pradėti konsultuotis su darbuotojų atstovais, kad būtų pasiektas susitarimas.

2. Per šias konsultacijas reikia tartis, kokiais būdais ir priemonėmis galima išvengti kolektyvinių atleidimų arba sumažinti atleidžiamų darbuotojų skaičių, taip pat sušvelninti šių atleidimų padarinius papildomomis socialinėmis priemonėmis, kurios skirtos, be kita ko, atleistiems darbuotojams iš naujo įdarbinti arba perkvalifikuoti.

Valstybės narės gali nustatyti, kad darbuotojų atstovai gali pasinaudoti ekspertų paslaugomis pagal nacionalinės teisės aktus ir (arba) praktiką.

3. Kad darbuotojų atstovai galėtų pateikti konstruktyvius pasiūlymus, darbdaviai išankstinių konsultacijų metu:

a) pateikia jiems visą svarbią informaciją ir

b) kiekvienu atveju raštu juos informuoja apie:

i) planuojamų atleidimų priežastis;

▼C1

ii) darbuotojų, kurie turi būti atleisti, skaičių ir kategorijas;

▼B

iii) paprastai dirbančių darbuotojų kategorijų skaičių;

iv) laikotarpį, per kurį turi būti atleisti numatyti darbuotojai;

v) siūlomus darbuotojų, kuriuos reikia atleisti, atrankos kriterijus, jeigu tokie įgaliojimai darbdaviui suteikiami pagal nacionalinės teisės aktus ir (arba) praktiką;

vi) išeitinių pašalpų apskaičiavimo metodą, išskyrus nacionalinės teisės aktuose nustatytas ir (arba) praktikoje taikomas išeitines pašalpas.

Darbdavys pateikia kompetentingai valstybės institucijai raštiško pranešimo, kuriame turi būti pateikta informacija bent jau pagal pirmosios pastraipos b punkto i–v papunkčiuose išvardytus elementus, nuorašą.

4. Pareigos, išdėstytos 1, 2 ir 3 dalyse, taikomos nepriklausomai nuo to, ar sprendimą dėl kolektyvinio atleidimo iš darbo priima darbdavys ar darbdavį kontroliuojanti įmonė.

Svarstant informavimo, konsultavimosi ir pranešimų reikalavimų, nustatytų šioje direktyvoje, pažeidimus, neatsižvelgiama į darbdavio argumentus dėl to, kad sprendimą, lėmusį kolektyvinį atleidimą iš darbo, priėmusi įmonė jam nepateikė reikalingos informacijos.

▼B

III SKIRSNIS

Kolektyvinio atleidimo iš darbo procedūra*3 straipsnis*

1. Darbdaviai raštu informuoja kompetentingą valstybinę instituciją apie visus planuojamus kolektyvinius atleidimus iš darbo.

Tačiau valstybės narės gali numatyti, kad planuojamų kolektyvinių atleidimų iš darbo atveju, kai įmonės veikla nutraukiama teismo sprendimu, darbdavys privalo raštu informuoti kompetentingą valstybinę instituciją tik tuo atveju, jeigu ji to prašo.

▼M1

Jeigu planuojamas kolektyvinis atleidimas iš darbo yra susijęs su jūrų laivo įgulos nariais, darbdavys informuoja valstybės, su kurios vėliava laivas plaukioja, kompetentingą instituciją.

▼B

Tokį pranešimą sudaro visa svarbi informacija apie planuojamus kolektyvinius atleidimus bei 2 straipsnyje nurodytas konsultacijas su darbuotojų atstovais ir ypač apie atleidimų priežastis, darbuotojų, kuriuos reikia atleisti, skaičių, paprastai dirbančių darbuotojų skaičių ir laikotarpį, per kurį darbuotojai turi būti atleisti.

2. Darbdaviai perduoda darbuotojų atstovams šio straipsnio 1 dalyje nurodyto pranešimo nuorašą.

Darbuotojų atstovai gali nusiųsti kompetentingai valstybinei institucijai visas turimas pastabas.

4 straipsnis

1. Numatomi kolektyviniai atleidimai, apie kuriuos pranešama kompetentingai valstybės institucijai, gali būti vykdomi ne anksčiau kaip praėjus 30 dienų po 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto pranešimo pateikimo, nepažeidžiant nuostatų, reglamentuojančių atskiro asmens teises, susijusias su pranešimu apie atleidimą.

Valstybės narės gali suteikti kompetentingai valstybės institucijai teisę sutrumpinti pirmiau nurodytą laikotarpį.

2. Kompetentinga valstybės institucija pasinaudoja šio straipsnio 1 dalyje nustatyto laikotarpiu problemoms, iškilusioms dėl numatomo kolektyvinio atleidimo, spręsti.

3. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pradinis laikotarpis yra trumpesnis kaip 60 dienų, valstybės narės gali suteikti kompetentingoms valstybės institucijoms teisę pratęsti pradinį laikotarpį iki 60 dienų po pranešimo pateikimo, jei per nustatytą pradinį laikotarpį neįmanoma išspręsti problemų, iškilusių dėl numatomo kolektyvinio atleidimo iš darbo.

Valstybės narės gali suteikti kompetentingai valstybės institucijai daugiau teisių dėl laikotarpio pratęsimo.

Būtina pranešti darbdaviui apie 1 dalyje nurodyto laikotarpio pratęsimą ir šio pratęsimo priežastis.

▼B

4. Valstybės narės nebūtinai turi taikyti šį straipsnį kolektyviniam atleidimui iš darbo dėl įmonės veiklos nutraukimo pagal teismo sprendimą.

IV SKIRSNIS

Baigiamosios nuostatos*5 straipsnis*

Ši direktyva nedraudžia valstybėms narėms taikyti arba priimti darbuotojams palankesnius įstatymus ir kitus teisės aktus, arba skatinti ar leisti taikyti darbuotojams palankesnius kolektyvinius susitarimus.

6 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad teisinėmis ir (arba) administracinėmis procedūromis dėl išipareigojimų pagal šią direktyvą įgyvendinimo galėtų naudotis darbuotojų atstovai ir (arba) darbuotojai.

7 straipsnis

Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje jau priimtų arba priimamų visų pagrindinių nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

8 straipsnis

1. Šia direktyva I priedo A dalyje išvardytos direktyvos pripažįstamos netekusiomis galios, nepažeidžiant valstybių narių išipareigojimų dėl minėtųjų direktyvų nuostatų perkėlimo terminų, nurodytų I priedo B dalyje.

2. Nuorodos į direktyvas, pripažintas netekusiomis galios, laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal II priede pateiktą koreliacijos lentelę.

9 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

10 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼B*I PRIEDAS*

A DALIS

Direktyvos, pripažintos netekusiomis galios*(nurodytos 8 straipsnyje)*

Tarybos direktyva 75/129/EEB ir jos pakeitimai, padaryti:

Tarybos direktyva 92/56/EEB.

B DALIS

Perkėlimo į nacionalinės teisės aktus terminai*(nurodyti 8 straipsnyje)*

Direktyva	Perkėlimo terminas
75/129/EEB (OL L 48, 1975 2 22, p. 29)	1977 m. vasario 19 d.
92/56/EEB (OL L 245, 1992 8 26, p. 3)	1994 m. birželio 24 d.

II PRIEDAS

KORELIACIJOS LENTELĖ

Direktyva 75/129/EEB	Ši direktyva
1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto pirmos įtraukos 1 punktas	1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto i papunkčio pirma įtrauka
1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto pirmos įtraukos 2 punktas	1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto i papunkčio antra įtrauka
1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto pirmos įtraukos 3 punktas	1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto i papunkčio trečia įtrauka
1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto antra įtrauka	1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto ii papunktis
1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punktas	1 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punktas
1 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	1 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
1 straipsnio 2 dalis	1 straipsnio 2 dalis
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnis	4 straipsnis
5 straipsnis	5 straipsnis
5a straipsnis	6 straipsnis
6 straipsnio 1 dalis	—
6 straipsnio 2 dalis	7 straipsnis
7 straipsnis	—
—	8 straipsnis
—	9 straipsnis
—	10 straipsnis
—	I priedas
—	II priedas